

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/123/2024
Identifikačné číslo spisu:	6122399101
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6122399101.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej v spore žalobcu: Ing. P. Q., PhD., CFA, narodený XX. XX. XXXX, W., X. L. XXXX/XA, zastúpený: JUDr. Andrej Gara, advokát, Bratislava, Štefánikova 14, IČO: 30 850 436, proti žalovanej: Ing. D. Q., narodená XX. XX. XXXX, W., Q. XXXX/XX, zastúpenej: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 113,50 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7C/42/2022, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. decembra 2023 sp. zn. 27Co/103/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej voči žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k 7C/42/2022-1121 zo dňa 9. októbra 2023 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 113,50 eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 113,50 eur od 17. 9. 2022 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. (I. výrok) V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. (II. výrok) Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. (III. výrok)

1.1. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 415, § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, § 488, § 489, § 517 ods. 1, 2, § 563, § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 324 ods. 1, § 332 ods. 1, § 255 ods. 1, 2, § 257 Civilného sporového poriadku, § 7 ods. 1, 4, zákona č. 283/2002 Z. z., § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že na Okresnom súde Prievidza je vedené konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému P. na čas do rozvodu sp. zn. 18P/54/2019 a na Okresnom súde Bratislava IV konanie o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému P. na čas po rozvode sp. zn. 13P/91/2019. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14. 10. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13. 2. 2020, upravil jeho styk s maloletým na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza č. 18P/54/2019 tak, že

je oprávnený sa s ním stykať každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku, v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v neprítomnosti žalovanej s tým, že si ho riadne na styk pripraveného prevezme pred kultúrnym domom v W., na M. A., a na tom istom mieste ho žalovanej vráti. Výrokom IV. neodkladného opatrenia súd nariadil výkon rozhodnutia. V zmysle vykonateľného rozhodnutia si žalobca dňa 16. 10. 2021 išiel prevziať maloletého, za účelom ktorého stretnutia pricestoval z miesta bydliska. Pred príchodom upovedomil žalovanú o svojom príchode prostredníctvom SMS správy, na čo reagovala, že maloletý je chorý. Neposlala mu však žiadnu lekársku správu, lekárske potvrdenie, resp. inak nepreukázala, že maloletý je chorý. Takéto konanie považoval za tendenčné, ktoré nemožno považovať za vznik objektívnej prekážky. Preto sa v uvedený deň v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia dostavil na miesto prevzatia. Keďže žalovaná na jeho správy reagovala iba tým, že maloletý je chorý, dostavil sa pred jej dom a privolať príslušníkov Policajného zboru. Následne zopakovala, že maloletý je chorý a neodovzdá ho, a to bez toho, aby ho príslušníci Policajného zboru alebo on videli. Okrem toho náležite nezdôvodnila prekážku, ktorá by bola spôsobilá styk nerealizovať. Následne bola spísaná zápisnica o trestnom oznámení. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu škody, za vznik ktorej zodpovedala žalovaná v dôsledku vyššie uvedeného konania, a ktorá škoda spočívala v zbytočne vynaložených nákladoch na cestu z W. do W. a späť. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní rozhodol platobným rozkazom č. k. 5Up/1153/2022 zo dňa 25. 08. 2022.

1.2. Z vykonaného dokazovania vyplynul skutkový stav, z ktorého mal súd prvej inštancie za preukázané, že žaloba žalobcu bola v časti o zaplatenie 113,50 eur podaná dôvodne a v časti uplatňovaného príslušenstva podaná dôvodne sčasti. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že medzi rodičmi prevládajú konflikty ohľadom úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, v súčasnosti prebieha rozvodové konanie, ako aj rozsiahle dokazovania v konaní o úprave práv a povinností na čas do rozvodu. Dňa 16. 10. 2021 bolo vykonateľné a právoplatné uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14. 10. 2019 o neodkladnom opatrení o dočasnej úprave styku otca (žalobcu) s maloletým, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13. 02. 2020. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 16. 10. 2021 sa žalobca dostavil do mesta W., a že jeho styk s maloletým P. sa neuskutočnil.

1.3. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie najskôr zisťoval, či existovala objektívna prekážka, ktorá by bránila žalovanej splniť si povinnosť uloženú vyššie uvedeným rozhodnutím. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná si dostatočne nespĺnila svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Dňa 12. 10. 2021 síce žalobcovi prostredníctvom SMS správy oznámila, že „P., P. je chorý, má virózu a horúčky, písala som p. N.W., že zajtra nemôžem prísť, aby presunuli stretnutie na iný termín“, a dňa 15. 10. 2021 na jeho správu, že sa v nasledujúci deň dostaví na miesto prevzatia, odpovedala, že „Ahoj P., písala som Ti v utorok 12.10. (12. 10. 2021), že je P. chorý, ešte stále má virózu a horúčky“, avšak túto skutočnosť (chorobu maloletého) žalobcovi nepreukázala. MUDr. X. M. lekársku správu vyhotovila dňa 12. 10. 2021, a teda žalovaná ju mala k dispozícii. Žalobca dňa 12. 10. 2021 žiadala, aby mu zaslala lekársku správu aj s odtlačkom pečiatky lekárky, a aby tak preukázala svoje tvrdenia, na čo nereagovala. Žalovaná si bola vedomá vykonateľného rozhodnutia, vedela, že dňa 16. 10. 2021 sa žalobca dostaví za účelom realizácie styku. Súd prvej inštancie dôvodil tým, že na splnenie si prevenčnej povinnosti, nestačilo stručné oznámenie. Dňa 12. 10. 2021 mohla žalobcovi lekársku správu doručiť elektronickou formou. Za stavu, keď žalovanej žalobca nedôveroval a vzájomné vzťahy medzi nimi ako rodičmi boli problematické, nemožno mu vyčítať, že sa dňa 16. 10. 2021 o 14.00 hod. (nie o 10.00 hod., keďže rozhodnutie Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/54/2019-1980 zo dňa 04. 10. 2021 nebolo vykonateľné) na styk s maloletým dostavil. Žalovaná tvrdila, že žalobca si mohol zdravotný stav maloletého overiť u ošetrojúcej lekárky. S týmto jej názorom sa súd prvej inštancie nestotožnil. Mal za to, že iná by bola situácia, keby mu ju hneď po tom, ako mala lekársku správu zo dňa 12. 10. 2021 k dispozícii, zaslala za účelom, aby sa s ňou oboznámil, a ak by po zistení jej obsahu nekontaktoval MUDr. X. M. (či ochorenie maloletého je tak závažné, že vylučuje dňa 16. 10. 2021 styk s ním), hoci by na to mal dostatok času, by sa dňa 16. 10. 2021 za účelom uskutočnenia styku, dostavil. Súd prvej inštancie pritom poukázal na to, že v SMS správe zo dňa 12. 10. 2021 nebol údaj, že by z dôvodu prekážky, choroby maloletého sa nemohol dňa 16. 10. 2021 styk realizovať, lebo zdravotné problémy budú pretrvávať, že termín kontrolného vyšetrenia je stanovený až na 18. 10. 2021, a aké sú odporúčania lekára (z hľadiska premiestňovania maloletého). Na SMS správu žalobcu zo dňa 15. 10. 2021 o 8.59 hod., kde ju informoval, že dňa 16.

10. 2021 sa na styk dostaví, nereagovala, o čom svedčí jeho SMS správa o 12.51 hod., a odpovedala až o 13.54 hod. s tým, že maloletý je chorý a ešte stále má virózu a horúčky. Na základe odpovede žalovanej zo dňa 15. 10. 2021 o 13.54 hod. mal žalobca informáciu, že teda chorobný proces u maloletého po dátume 12. 10. 2021 pokračoval, a mal byť prekážkou nielen stretnutia rodičov v Centre pre deti a rodiny F. dňa 13. 10. 2021, ale aj prekážkou pre realizáciu styku dňa 16. 10. 2021. Žalovaná mu však naďalej lekárskou správou túto skutočnosť nepreukázala, hoci ju mala k dispozícii. Navyše, ak by mu ju aj dňa 15. 10. 2021 o 13.54 hod., teda v piatok zaslala, žalobca už v podstate ani reálne nemal žiaden, respektíve dostatočne dlhý časový priestor konzultovať zdravotný stav maloletého s jeho ošetrojúcou lekárkou, nakoľko by bolo vysoko pravdepodobné, že by sa do ambulancie už nedovolal. O lekárskej správe zo dňa 12. 10. 2021 sa dozvedel až dňa 16. 10. 2021 od hliadky polície, potom ako sa dostavil do miesta bydliska maloletého, ako to vyplynulo z úradného záznamu a zo zápisnice o trestnom oznámení z rovnakého dátumu.

1.4. V tomto súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20Cdo/4498/2009. Za dôležité považoval i to, že v lekárskej správe MUDr. X. M. sa síce uvádzalo, že do 18. 10. 2021 je maloletý chorý, že má stanovenú diagnózu: virosis s febrilným priebehom, avšak v správe absentuje stanovisko lekárky o priebehu choroby, či jeho zdravotný stav bude dňa 16. 10. 2021 vylučovať možnosť styku so žalobcom, aký je spôsob liečby (užívanie liekov a podobne), odporúčania lekára (kľud na lôžku a podobne). Žalovaná poukazovala prostredníctvom právneho zástupcu na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/9/2023-164 zo dňa 23. 02. 2023, ktorým v obdobnej veci (maloletý bol v čase určeného styku chorý) potvrdil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 15C/33/2022-131 zo dňa 03. 11. 2022, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol. V tejto súvislosti uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu č. k. 17Co/9/2023-164 zo dňa 23. 02. 2023 nebolo na prejednávanej vec aplikovateľné, pretože žalovaná v predmetnej veci žalobcovi včas nepreukázala, že maloletý je chorý, že jeho zdravotný stav je objektívnou prekážkou styku. Ako to už bolo uvedené, žalovaná si svoju prevenčnú povinnosť však dostatočne nespĺnila, aby s ohľadom na všetky okolnosti zabránila vzniku škody, ktorá bola predmetom konania. Až včasné oznámenie choroby a jej preukázanie lekárskou správou, alebo aj akýmkoľvek iným dôkazom (napríklad videohovor žalobcu s maloletým, aby mohol takto vnímať svojimi zmyslami jeho zdravotný stav), a aby ešte bolo žalobcom možné u ošetrojúceho lekára chorobu maloletého preveriť, je možné považovať za splnenie prevenčnej povinnosti.

1.5. K námietke žalovanej, že žalobca sa domáhal náhrady škody v súvislosti s použitím motorového vozidla Volkswagen TIGUAN, EČ: W., ktoré však už ku dňu 16. 10. 2021 nevlastnil, súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca v reakcii na túto námietku predložil osvedčenie o evidencii vozidla, z ktorého vyplynulo, že predmetné vozidlo, ktoré predtým vlastnil (VIN číslo sa zhoduje) je od 24. 09. 2021 vo vlastníctve Ing. U. F.. Zároveň predložil aj Zmluvu o výpožičke zo dňa 24. 09. 2021, uzavretú s Ing. U. F., z ktorej vyplynulo, že žalobca je oprávnený motorové vozidlo užívať na dobu neurčitú. Žalobca teda mal možnosť uvedené vozidlo použiť aj dňa 16. 10. 2021. Cesta žalobcu z W. do W.Í. dňa 16. 10. 2021 sa uskutočnila výlučne za účelom jeho styku s maloletým, dôkazom čoho je SMS správa zo dňa 15. 10. 2021, o 8.59 hod., o 13.54 hod., a tiež podané trestné oznámenie. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanou a škodou bola daná tým, že ak by žalobcovi včas kvalifikovaným spôsobom preukázala napr. lekárskou správou alebo aj akýmkoľvek iným dôkazom (napríklad videohovor žalobcu s maloletým), že maloletý je chorý, z ktorého dôvodu sa styk nebude môcť uskutočniť, prípadne včas oznámila žalobcovi chorobu maloletého (už bolo uvedené, že dňa 12. 10. 2021 s poukazom na obsah SMS správy žalovanej nebolo zrejmé, či sa styk žalobcu s maloletým dňa 16. 10. 2021 bude môcť uskutočniť, keďže žalovaná spájala chorobu maloletého so svojou neprítomnosťou na stretnutí v Centre pre deti a rodiny F., pričom až dňa 15. 10. 2021 o 13.54 hod. žalobcovi oznámila, že maloletý je chorý, že ešte stále má virózu a horúčky), ktorý by ešte mal časový priestor si chorobu maloletého, jej priebeh, vrátane vážnosti overiť u ošetrojúceho lekára, nevynaložil by zbytočne náklady na cestu z W. do W. a späť, a ku škode by nedošlo. Zavinenie žalovanej spočívalo v jej úmyselnom konaní, pretože si bola vedomá vykonateľného rozhodnutia, vedela, že dňa 16. 10. 2021 sa žalobca dostaví za účelom realizácie styku, a že ak si voči nemu riadne (dostatočne) nespĺní svoju prevenčnú povinnosť, zbytočne vynaloží náklady na cestu z W. do W. a späť, a s týmto následkom bola uzrozumená (nepriamy úmysel). Žalobca preukázal splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mu vznikla zbytočným vynaložením nákladov na cestu z miesta jeho bydliska do W. a späť dňa 16. 10. 2021, a to výlučne za účelom realizácie jeho styku s maloletým,

na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Žalovaná nepreukázala, že škodu žalobcovi nezavinila.

1.6. Súd prvej inštancie sa následne zaoberal dôvodnosťou výšky uplatneného nároku na náhradu škody. Skúmal i účelnosť použitia vlastného osobného motorového vozidla žalobcom pri realizácii styku s maloletým dňa 16. 10. 2021, pričom nevzhliadol žiadne pochybnosti o potrebe použitia osobného motorového vozidla žalobcom, a to vzhľadom na útlý vek maloletého (tri roky), na vzdialenosť medzi miestom bydliska žalobcu a miestom stretnutia s maloletým, ďalej vzhľadom na čas upraveného styku od 14.00 hod. do 17.00 hod. (3 hodiny), ktorý nevyhnutne vyžadoval prepravu osobným motorovým vozidlom, pretože styk nemohol prebehnúť len v mieste prevzatia maloletého, a tiež vzhľadom na vtedajšiu celospoločenskú situáciu spojenú so šírením nebezpečnej nákazlivej choroby COVID-19, kedy cestovanie individuálnou prepravou bolo bezpečnejšie ako cestovanie hromadnou dopravou. Vzdialenosť z miesta bydliska žalobcu (X. L. XXXX/XA, W.) do miesta styku s maloletým (O. T. W., na M. A.) a späť predstavovalo 372 km: 186 km krát 2. V zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 4 zák. č. 283/2002 Z. z. a s § 1 písm. a) Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách č. 143/2019 Z. z., mal žalobca nárok na základnú náhradu vo výške 71,80 eur (0,193 eur krát 372 km) a na náhradu za spotrebované pohonné hmoty vo výške 41,70 eur. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky (o priemerných cenách pohonných hmôt), cena benzínu NATURAL 95 oktánový predstavovala v 41. týždni roku 2021 (od 11. 10. do 17. 10.) 1,475 eur/liter. Pri spotrebe vozidla 7,6 litra/100 km, predstavovala výška náhrady za spotrebované pohonné hmoty sumu 41,70 eur: 372 km delene 100 km = 3,72 km krát 7,6 litra = 28,272 litrov krát 1,475 eur. Cestovné náhrady spolu boli vo výške 113,50 eur. Preto považoval súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie 113,50 eur za opodstatnenú. Mal za to, že žalobca si ňou, ako procesným úkonom uplatnil nárok zo svojho porušeného práva, čo nie je možné považovať za zneužitie práva, za rozpor s dobrými mravmi. Žalobca svojím dispozičným úkonom predmetom súdneho konania urobil aj nárok o zaplatenie úrokov z omeškania. V prejednávanej veci bola žalovaná prvýkrát vyzvaná na náhradu škody až žalobou, ktorá jej bola doručená dňa 16. 09. 2022, a jej omeškanie so zaplatením sumy 113,50 eur sa začalo dňa 17. 09. 2022, t. j. deň nasledujúci po doručení žaloby, a trval i v čase rozhodnutia súdu vo veci samej. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu 17. 09. 2022 predstavovala 0,50 % a výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia, t. j. 5,50 % ročne. Žalobca si však uplatnil len 5,00 % úrok z omeškania ročne. Súd mu nemohol bez návrhu priznať viac. Priznal mu úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 113,50 eur od 17. 09. 2022 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

1.7. Súd v prejednávanom prípade nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania úspešnému žalobcovi. Pokiaľ šlo o rozhodnutie o náhrade trov konania, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Rovnako mal súd prvej inštancie za to, že by nebolo nespravodlivé, aby žalobca, ktorý si dôvodne bránil svoje porušené právo, mal nárok na plnú náhradu trov konania. Okrem toho poukázal i na to, že pre nerealizáciu jeho styku s maloletým bol nútený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, pričom dňa 16. 10. 2021 mu žalovaná neumožnila maloletého ani len vidieť. V tomto smere bolo otázne, či vôbec maloletý vedel, že žalobca za ním prišiel. Zmarený styk zo dňa 16. 10. 2021 pritom nesúvisí s inými zmarenými stykmi.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. decembra 2023 sp. zn. 27Co/103/2023 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti - výroku I. zmenil tak, že návrh zamietol. (I. výrok) V závislom výroku o trovách konania - výroku III. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. (II. výrok)

2.1. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolateľkou spochybnený vo výroku II., ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá. V tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal. Súd prvej inštancie založil svoje vyhovujúce rozhodnutie na právnom závere, že žalovaná si dostatočne nesplnila svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keď kvalifikovaným spôsobom žalobcovi včas nepreukázala, že maloletý je chorý, že jeho zdravotný stav je objektívnou prekážkou styku v dôsledku čoho v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka zodpovedá za škodu žalobcovi vzniknutú vynaložením nákladov na cestu do

bydliska maloletého a späť za účelom realizácie styku s maloletým dieťaťom. K vyhodnoteniu žaloby žalobcu bolo určujúce, či existovala prekážka, ktorá by mohla brániť uskutočneniu styku maloletého s druhým rodičom (ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti) a či v takom prípade si žalovaná splnila povinnosť (v informovaní žalobcu o objektívnej prekážke styku a v jej preukázaní), počínať si tak, aby nedošlo na strane žalobcu ku vzniku škody v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalovaná včasným nepredložením lekárskej správy zo dňa 12. 10. 2021 žalobcovi chorobnosť maloletého nepreukázala, pričom len stručné oznámenie, že maloletý je chorý, nestačilo na splnenie si oznamovacej povinnosti. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynulo, že ku dňu 16. 10. 2021, kedy malo prebehnúť stretnutie maloletého dieťaťa s otcom, bol styk žalobcu so synom upravený vykonateľným a právoplatným uznesením o neodkladnom opatrení Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14. 10. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13. 02. 2020. Súd prvej inštancie týmto neodkladným opatrením upravil styk žalobcu s maloletým P. tak, že je oprávnený sa s ním sýkať každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v neprítomnosti matky s tým, že si maloletého riadne na styk pripraveného prevezme pred O. T. v W., na M. A., kde ho aj matke vráti, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod č. k. 13P/118/2019 alebo č. k. 13P/91/2019. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 03. 2020. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 18P/54/2019-1980 zo dňa 04. 10. 2021, neodkladným opatrením zmenil uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14. 10. 2019 na čas do právoplatného skončenia konania č. k. 18P/54/2019 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v čase od soboty od 10.00 hod. nepretržite do nedele do 18.00 hod. bez prítomnosti matky, ktorá je povinná maloletého na stretnutie riadne a včas pripraviť a stretnutie umožniť, pričom otec si maloletého prevezme v určenom čase pred O. T. na M. A. v W., kde ho matke aj v určenom čase odovzdá. Uznesenie bolo právnomu zástupcovi otca a Úradu práce, sociálnych vecí Prievidza doručené dňa 06. 10. 2021 a právnej zástupkyňi matky dňa 22. 10. 2021. Dňa 16. 10. 2021 uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/54/2019-1980 zo dňa 04. 10. 2021, nebolo vykonateľné. Podľa argumentácie žalobcu, ktorú si osvojil aj súd prvej inštancie, žalovaná svoje tvrdenie, že maloletý má virózu a horúčky (chorobnosť maloletého) nepreukázala predložením lekárskej správy zo dňa 12. 10. 2021 žalobcovi, čím porušila svoju prevenčnú povinnosť riadne a včas informovať žalobcu o objektívnej prekážke brániacej uskutočniť styk. Odvolací súd uviedol, že ide o spor, kde predpokladom úspešného uplatnenia nároku je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušením právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou).

2.2. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplývalo, že žalovaná dňa 12. 10. 2021 (ešte štyri dni pred dňom určeného styku), oznámila žalobcovi prostredníctvom SMS správy informáciu o zdravom stave maloletého, ktorý bol chorý, má virózu a horúčky. Žalobca na doručení správy reagoval dňa 15. 10. 2021, že sa v nasledujúci deň (16. 10. 2021) dostaví na miesto prevzatia a prevezme si maloletého, načo opätovne žalovaná reagovala SMS správou, že maloletý je chorý, stále má virózu a horúčky. Žalovaná teda týmto spôsobom žalobcu už dňa 12. 10. 2021, teda pred stykom žalobcu s maloletým, ktorý sa mal uskutočniť 16. 10. 2021, informovala o zdravotnom stave maloletého a o dôvodoch, pre ktoré sa styk nemôže realizovať. Dňa 16. 10. 2021 sa žalobca dostavil do bydliska matky, pričom styk s maloletým sa neuskutočnil, načo privolal príslušníkov policajného zboru a následne podal trestné oznámenie. Zo zápisnice z trestného oznámenia zo dňa 16. 10. 2021 vyplynulo, že matka polícii ukázala zdravotné potvrdenie od lekárky MUDr. X. M., na ktorom bolo podľa slov policajnej hliadky napísané, že syn bude chorý od 12. 10. 2021 do 18. 10. 2021. Z úradného záznamu obvodného oddelenia policajného zboru zo dňa 16. 10. 2021 vyplynulo, že menovaná (matka maloletého) predložila hliadke potvrdenie od detskej pediatričky MUDr. X. M., z obsahu ktorej vyplynulo, že maloletý je chorý od 12. 10. 2021 a na kontrolu má ísť 18. 10. 2021. Počas preverenia bol maloletý v poriadku a nakoľko bol chorý, spal v detskej izbe. Dôležité podľa odvolacieho súdu bola predložená lekárska správa MUDr. X. M. zo dňa 12. 10. 2021 (č. l. 51) a v nej stanovená diagnóza dieťaťa virosis s febrilným (horúčkovým) priebehom, z ktorej vyplývala aktuálna chorobnosť dieťaťa do 18. 12. 2021. O to, že išlo o objektívny stav maloletého svedčí potvrdenie jeho ošetrojúceho lekára, ktoré bolo v konaní ako dôkaz vykonané. Odvolací súd na rozdiel od právneho záveru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná si SMS správou zo dňa 12. 10. 2021 zaslanou žalobcovi riadne a včas splnila svoju informačnú povinnosť o

objektívnej prekážke, tzv. o nepriaznivom zdravom stave maloletého dieťaťa brániacej zrealizovať styk dňa 16. 10. 2021, a tým si zároveň splnila aj prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

2.3. Pokiaľ sa žalobca aj napriek obsahu riadne a včas poskytnutej informácie zo strany žalovanej o nemožnosti zrealizovať styk s maloletým dieťaťom pre jeho nepriaznivý zdravotný stav rozhodol vycestovať do miesta bydliska maloletého, za takejto situácie nebolo možné pričítať zavinenie za vznik zbytočných cestovných nákladov žalovanej. Bolo potrebné dať za pravdu tvrdeniam žalovanej, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, že zo žiadneho právneho predpisu či súdneho rozhodnutia nevyplýva povinnosť doručiť žalobcovi v každom jednotlivom prípade ochorenia maloletého dieťaťa k informácii o jeho zdravom stave ihneď aj príslušnú lekársku správu. Rovnako bolo potrebné poznamenať, že žalobca si pred plánovaným vycestovaním za maloletým neoveril zdravotný stav maloletého u jeho ošetrojúcej lekárky. Ako už bolo vyššie zdôraznené, žalovaná v SMS správe zo dňa 12. 10. 2021 celkom podrobne popísala zdravotné problémy maloletého, ktoré potvrdila lekárskou správou zo dňa 12. 10. 2021 a žalobcovi zároveň oznámila, že práve kvôli nim nebude možné realizovať styk. Žalovanej nebolo možné vytýkať, že styk maloletého so žalobcom, ktorý sa mal uskutočniť 16. 10. 2021, odmietla. Žalobca zároveň nehľadal možnosti na zrealizovanie styku s maloletým so žalovanou (napr. akonáhle sa maloletého zdravotný stav zlepší, prípadne iná vhodná dohoda o náhradnom termíne alebo posunutie termínu styku). Predložením lekárskej správy zo dňa 12. 10. 2021 totiž žalovaná v predmetnom spore preukázala existenciu objektívnych dôvodov, pre ktoré sa styk žalobcu a maloletého dňa 16. 10. 2021 nemohol realizovať a ktoré v rámci plnenia informačnej povinnosti žalobcovi včas oznámila. Tvrdenia súdu prvej inštancie, že v lekárskej správe MUDr. X. M. absentuje stanovisko k priebehu choroby, či jeho zdravotný stav bude vylučovať možnosť styku so žalobcom, aký je spôsob liečby a odporúčania lekára sú k stanovenej diagnóze (s infekčným charakterom) a vzhľadom k matkiným uvádzaným zdravotným ťažkostiam maloletého nesprávne.

2.4. Tvrdenia žalobcu o tom, že žalovanej neveril, keď už predtým viackrát zmarila jeho styk s maloletým, na uvedenom závere odvolacieho súdu nič nezmenili. Žalobca v spore nijako nepreukázal, že mu žalovaná niekedy klamala o zdravotnom stave maloletého a tým zmarila jeho styk s ním. Nedôvera k informáciám žalovanej o zdravotnom stave maloletého a z nej vyplývajúce dôsledky spočívajúce vo vynaložení nákladov na styk, ktorý nebolo možné realizovať pre zlý zdravotný stav maloletého, sa tak musia celkom pričítať v neprospech žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené, ak súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru o porušení prevenčnej povinnosti zo strany žalovanej v dôsledku nesplnenia si oznamovacej (prevenčnej) povinnosti vo vzťahu k žalobcovi, jeho rozhodnutie vychádzalo z neprávneho skutkového a právneho posúdenia veci (naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP), z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti - výroku I. podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

2.5. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozhodnutia rozhodol odvolací súd nanovo o nároku na náhradu trov konania (tak trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania) podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. V konaní úspešnej žalovanej patrí náhrada trov konania, ktorá jej bola priznaná voči v konaní neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O samotnej výške náhrady trov konania v prvoinštančnom, ako aj odvolacom konaní rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval § 420 písm. f) CSP majúci za to, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces.

3.1. Namietal, že nemožno sa stotožniť s názorom odvolacieho súdu, že samotná skutočnosť, že žalovaná napísala SMS správu žalobcovi, ktorú zobjektizovala lekárskou správou až v súdnom konaní viac ako rok po zmarenom styku, je úkonom prevenčného charakteru, ktorý v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka zbavuje žalovanú zodpovednosti za vzniknutú škodu. Odvolaciemu súdu pre zmenu prvoinštančného rozhodnutia postačovala výlučne strohá, neoveriteľná a zdanlivo klamlivá SMS správa a ďalej sa už nezaoberal tým, že v celom priebehu konania žalovaná nepredložila akýkoľvek dôkaz o tom, že maloletý bol skutočne dňa 16. 10. 2021 v zhoršenom zdravotnom stave a už vôbec nie v

takom zhoršenom zdravotnom stave, ktorý by mohol zakladať objektívnu prekážku nerealizácie styku. Žalobca v konaní opakovane poukazoval na ustálenú právnu prax v súvislosti so zodpovednosťou za škodu pri chorobe maloletého ako objektívnej prekážke pri zmaření realizácie styku maloletého s druhým rodičom. Obdobným skutkovým stavom ako v predmetnom konaní sa zaoberal v inej právnej veci Okresný súd Svidník, ktorý v rozsudku zo dňa 29. 5. 2019 č. k. 7C/49/2016-425, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 11. 2020 sp. zn. 9Co/15/2020 uviedol, že „pre posúdenie veci bolo potrebné zistiť, či tu boli také okolnosti, z ktorých možno spoľahlivo vyvodiť, že škode nemohla žalovaná zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od nej objektívne požadovať“. Odvolací súd však túto rovinu úvah pri zmene rozhodnutia prekvapivo v celku opomenul. Totožne Najvyšší súd ČR v rozhodnutí zo dňa 21. 2. 2011 sp. zn. 20Cdo/4498/2009 uviedol, „Či je možný styk aj v prípade ochorenia dieťaťa, závisí od konkrétnych okolností každého prípadu. Medzi ne môže patriť na jednej strane charakter ochorenia, psychický stav dieťaťa počas choroby, možnosť prevozu dieťaťa k oprávnenému rodičovi, záťaž spojená s týmto prevozom, spôsob liečby (podanie liekov, rehabilitačné cvičenia a pod.), pričom k týmto okolnostiam sa spravidla vyjadri ošetrujúci lekár, na strane druhej schopnosť rodiča sa o choré dieťa postarať.“ Odvolací súd neuviedol, prečo mu pre zmenu rozhodnutia postačila nič nevypovedajúca SMS správa „maloletý je chorý“, z ktorej nie je možné posúdiť, či skutočne ide o tak závažnú prekážku na strane maloletého dieťaťa, pre ktorú by si ho žalobca nemohol vziať do svojho domáceho prostredia a poskytnúť mu adekvátnu starostlivosť. Žalovaná v konaní nepreukázala, že zdravotný stav maloletého dieťaťa vylučuje stretnutie so žalobcom. Jej vágne tvrdenia o zdravotných problémoch a pod. nemožno považovať za stav, ktorý by objektívne bránil maloletému byť so svojim druhým rodičom, ktorého rodičovské práva a povinnosti neboli žiadnym spôsobom obmedzené. V konaní zároveň nebola preukázaná ani len prípadná nespôsobilosť otca postarať sa o maloleté dieťa. Ak aj mal maloletý zdravotné ťažkosti, žalobca je toho názoru, že tieto okolnosti ho nevylučovali ako otca z jeho rodičovských práv a povinností, ktoré mal realizovať prostredníctvom úpravy styku. Vyššie uvedenými úvahami sa však odvolací súd vôbec nezaoberal a odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, okrem upnutia sa na zaslanie SMS správy, postráda objasnenie nielen vyššie uvedených otázok dôležitých a nutných pre rozhodnutie vo veci, obzvlášť, ak ide o zmenu prvoinštančného rozhodnutia. Taktiež z lekárskej správy vyhotovenej ošetrujúcim lekárom nevyplýva objektívny nález, že by si charakter ochorenia maloletého vyžadoval hospitalizáciu, či karanténu. Práve naopak, v lekárskej správe zo dňa 12. 10. 2021 je stroho uvedené „Dieťa choré do 18. 10. 2021. DG: virosis s febrilným priebehom“ - záver lekárskej správy pritom vychádza výlučne zo subjektívnych opisov žalovanej. Nevedno, čo z uvedeného by nedokázal podľa názoru odvolacieho súdu zabezpečiť otec maloletého počas styku dňa 16. 10. 2021, keďže sa odvolací súd ani len nezaoberal posúdením, čo by žalobcovi bránilo v starostlivosti v čase ľahkého ochorenia maloletého. Namietal, že povinnosť dôkazného bremena a tvrdenia strany sporu je jednoznačne nespravodlivé, arbitrárne a popierajúce základné zásady Civilného sporového poriadku, procesnej obrany a procesného útoku. Žalovaná však v tomto konaní dôkazmi, ktoré predložila, a teda lekárskou správou zo dňa 12. 10. 2021 dokladuje len a výlučne len skutočnosť, že maloletý mal zhoršený zdravotný stav 12. 10. 2021 a nie že ho mal zhoršený aj dňa 16. 10. 2021. V kontexte tvrdení žalobcu je zarážajúce, že ani žalobcovi, ani privolanej policajnej hliadke a následne ani súdu nebolo nijak preukázané, že maloletý je naďalej v údajne zhoršenom zdravotnom stave a styk nie je možné z objektívnych príčin uskutočniť. Mal za to, že rozsudok odvolacieho súdu je jednoznačne arbitrárny a nepreskúmateľný, resp. postup odvolacieho súdu v tomto konaní, kedy dôkazy zistené prvoinštančným súdom nevyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti jednoznačne porušuje žalobcovu právo na spravodlivý proces. Rozhodnutie, v ktorom sa odvolací súd v rozpore so závermi ustálenej súdnej praxe postaví za výlučne subjektívnu, nepodloženú a neoveriteľnú SMS správu „syn je chorý“, nemôže byť považované za zákonné, v súlade s požiadavkami kladených na spravodlivý súdny proces a v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, ktorého práva sú rovnako porušované.

3.2. S poukazom na uvedené dôvody dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolaciemu súdu, aby v súlade s ustanovením § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol ako neprípustné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť (vo všeobecnosti) taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi

spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. K námietkam dovolateľa týkajúcich sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, ktorému pre zmenu prvoinštančného rozhodnutia postačovala výlučne strohá, neoveriteľná a zdanlivo klamlivá SMS správa a ďalej sa už nezaoberal tým, že v celom priebehu konania žalovaná nepredložila akýkoľvek dôkaz o tom, že maloletý bol skutočne dňa 16. 10. 2021 v zhoršenom zdravotnom stave a už vôbec nie v takom zhoršenom zdravotnom stave, ktorý by mohol zakladať objektívnu prekážku nerealizácie styku. Odvolací súd však túto rovinu úvah pri zmene rozhodnutia prekvapivo v celku opomenul.

13.1. V súvislosti s predmetnou námietkou poukazujúc na bod 15. rozhodnutia odvolacieho súdu a obsah spisu je potrebné uviesť, že žalovaná dňa 12. 10. 2021 (ešte štyri dni pred dňom určeného styku), oznámila žalobcovi prostredníctvom SMS správy informáciu o zdravom stave maloletého, ktorý bol chorý, má virózu a horúčky. Žalobca na doručení správu reagoval dňa 15. 10. 2021, že sa v nasledujúci deň (16. 10. 2021) dostaví na miesto prevzatia a prevezme si maloletého, načo opätovne žalovaná reagovala SMS správou, že maloletý je chorý, stále má virózu a horúčky. Žalovaná teda týmto spôsobom žalobcu už dňa 12. 10. 2021, teda pred stykom žalobcu s maloletým, ktorý sa mal uskutočniť 16. 10. 2021, informovala o zdravotnom stave maloletého a o dôvodoch, pre ktoré sa styk nemôže realizovať. Zo zápisnice z trestného oznámenia zo dňa 16. 10. 2021 vyplynulo, že matka polícii ukázala zdravotné potvrdenie od lekárky MUDr. X. M., na ktorom bolo podľa slov policajnej hliadky napísané, že syn bude chorý od 12. 10. 2021 do 18. 10. 2021. Z úradného záznamu obvodného oddelenia policajného zboru zo dňa 16. 10. 2021 vyplynulo, že menovaná (matka maloletého) predložila hliadke potvrdenie od detskej pediatričky MUDr. X. M., z obsahu ktorej vyplynulo, že maloletý je chorý od 12. 10. 2021 a na kontrolu má ísť 18. 10. 2021. Dôležité podľa odvolacieho súdu bola predložená lekárska správa MUDr. X. M. zo dňa 12. 10. 2021 (č. l. 51) a v nej stanovená diagnóza dieťaťa virosis s febrilným (horúčkovým) priebehom, z ktorej vyplývala aktuálna chorobnosť dieťaťa do 18. 12. 2021. O to, že išlo o objektívny stav maloletého svedčí potvrdenie jeho ošetrojúceho lekára, ktoré bolo v konaní ako dôkaz vykonané.

13.2. Odvolací súd v bode 16 - 17 uviedol nasledovné:

16. Pokiaľ odvolací súd na rozdiel od právneho záveru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná si SMS správou zo dňa 12. 10. 2021 zaslanou žalobcovi riadne a včas splnila svoju informačnú povinnosť o objektívnej prekážke, tzv. o nepriaznivom zdravom stave maloletého dieťaťa brániacej zrealizovať styk dňa 16. 10. 2021 a tým si zároveň splnila aj prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

17. Pokiaľ sa žalobca aj napriek obsahu riadne a včas poskytnutej informácie zo strany žalovanej o nemožnosti zrealizovať styk s maloletým dieťaťom pre jeho nepriaznivý zdravotný stav rozhodol

vycestovať do miesta bydliska maloletého, za takejto situácie nemožno pričítať zavinenie za vznik zbytočných cestovných nákladov žalovanej. Je potrebné dať za pravdu tvrdeniam žalovanej, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, že zo žiadneho právneho predpisu či súdneho rozhodnutia nevyplýva povinnosť doručiť žalobcovi v každom jednotlivom prípade ochorenia maloletého dieťaťa k informácii o jeho zdravom stave ihneď aj príslušnú lekársku správu. Rovnako je potrebné poznamenať, že žalobca si pred plánovaným vycestovaním za maloletým neoveril zdravotný stav maloletého u jeho ošetrojúcej lekárky. Ako už bolo vyššie zdôraznené, žalovaná v SMS správe zo dňa 12. 10. 2021 celkom podrobne popísala zdravotné problémy maloletého, ktoré potvrdila lekárskou správou zo dňa 12. 10. 2021 a žalobcovi zároveň oznámila, že práve kvôli nim nebude možné realizovať styk. Predložením lekárskej správy zo dňa 12. 10. 2021 totiž žalovaná v predmetnom spore preukázala existenciu objektívnych dôvodov, pre ktoré sa styk žalobcu a maloletého dňa 16. 10. 2021 nemohol realizovať a ktoré v rámci plnenia informačnej povinnosti žalobcovi včas oznámila. Tvrdenia súdu prvej inštancie, že v lekárskej správe MUDr. X. M. absentuje stanovisko k priebehu choroby, či jeho zdravotný stav bude vylučovať možnosť styku so žalobcom, aký je spôsob liečby a odporúčania lekára sú k stanovenej diagnóze (s infekčným charakterom) a vzhľadom k matkiným uvádzaným zdravotným ťažkostiam maloletého nesprávne.

13.3. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd neuviedol, prečo mu pre zmenu rozhodnutia postačila nič nevypovedajúca SMS správa „maloletý je chorý“, z ktorej nie je možné posúdiť, či skutočne ide o tak závažnú prekážku na strane maloletého dieťaťa, pre ktorú by si ho žalobca nemohol vziať do svojho domáceho prostredia a poskytnúť mu adekvátnu starostlivosť, nemožno tieto námietky považovať za dôvodné, a to v zmysle vyššie obsiahlo uvedeného. Odvolací súd sa dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s predmetnými námietkami a za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolací súd tiež poukazuje na to, že z obsahu dovolania možno konštatovať, že námietky dovolateľa smerujú voči personálnej exekúcii, v danej prejednávanej veci však je potrebné mať na pamäti, že sa jedná o typické sporové konanie, ktoré spočíva v rozdielnom procesnom postupe pri dokazovaní v podobe procesného útoku a obrany strán konania, a práve v tomto sporové konanie zaťažuje žalobcu unesením dôkazného bremena.

14. Pokiaľ dovolateľ namietal prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nakoľko súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru o porušení prevenčnej povinnosti zo strany žalovanej v dôsledku nesplnenia si oznamovacej (prevenčnej) povinnosti vo vzťahu k žalobcovi, pričom jeho rozhodnutie vychádzalo z neprávneho skutkového a právneho posúdenia veci (naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti - výroku I. podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol. K tomu dovolací súd v krátkosti uvádza, že rozhodnutie odvolacieho súdu môže byť tiež založené aj na odlišnom právnom posúdení veci; v takých prípadoch však musí odvolací súd dbať na dôslednú aplikáciu ust. § 382 CSP.

15. Účelom ust. § 382 CSP je predchádzať vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, t. j. takých, v ktorých sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie. Predmetné ustanovenie vychádza z princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

16. Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje aj v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnomu názoru zaujať stanovisko.

17. Postup odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 382 CSP sa týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia uplatneného nároku. Uvedené znamená, že prichádza do úvahy v prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru, že žalovaný nárok treba posúdiť podľa iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej

inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku). Zároveň musí byť „nové“ ustanovenie právneho predpisu pre vec rozhodujúce. Výklad toho, kedy nejde o „nové“ ustanovenie právneho predpisu, poskytol najvyšší súd už v uznesení z 26. februára 2019 sp. zn. 3Obdo/1/2019 publikovanom ako judikát v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2020 pod R 48/2020.

18. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide (o. i.) vtedy, ak odvolací súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 382 CSP, a zároveň pri svojom rozhodovaní použil ako rozhodujúce zákonné ustanovenie, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité, a ktorého aplikácie sa v priebehu sporu strany nedomáhali, a to ani v priebehu odvolacieho konania.

19. V posudzovanej veci odvolací súd svoje rozhodnutie založil na závere, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru o porušení prevenčnej povinnosti zo strany žalovanej v dôsledku nesplnenia si oznamovacej (prevenčnej) povinnosti vo vzťahu k žalobcovi. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná si SMS správou zo dňa 12. 10. 2021 zaslanou žalobcovi riadne a včas splnila svoju informačnú povinnosť o objektívnej prekážke, tzv. o nepriaznivom zdravom stave maloletého dieťaťa brániacej zrealizovať styk dňa 16. 10. 2021 a tým si zároveň splnila aj prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

20. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 52/2019 zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 12/2020 prekvapivosť rozhodnutia inštančne nadriadeného súdu môže spočívať v aplikácii právnej normy, ktorá dosiaľ v konaní nebola použitá sporovými stranami ani súdom, alebo v zmene právneho názoru súdu vyvolanej dôkazom vykonaným alebo skutočnosťou zistenou až v odvolacom konaní, ku ktorým sa účastník nemal možnosť vyjadriť.

21. Odvolací súd v danej veci založil svoje rozhodnutie na aplikovaní rovnakých zákonných ustanovení ako súd prvej inštancie vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemohlo byť pre dovolateľa z tohto hľadiska prekvapivé (porov. R 33/2011). Skutočnosť, že odvolací súd po aplikácii ustanovení právnej normy, ktorú na vec aplikoval už súd prvej inštancie, posúdil vec po právnej stránke odlišne od predstáv dovolateľov, nezakladá vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z práva na spravodlivý súdny proces totiž pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, či rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami.

22. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu známosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinstančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejme právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili, a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

23. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento

prípado. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo, na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

23.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca preto neopodstatnene namietal existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Dovolací súd nezistiac porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

25. Žiada sa doplniť, že pokiaľ dovolateľ v súvislosti s prípustnosťou dovolania vyvodzovanou z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, dovolací súd poukazuje na právny názor veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý vyjadril v uznesení z 19. apríla 2016 sp. zn. IVCdo/2/2017, „nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zhmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

26. Z týchto dôvodov dovolací súd preto dovolanie ako nedôvodné zamietol v súlade s ustanovením § 448 CSP.

27. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.